

Finansdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över remiss angående regeringens skrivelse om Tillfällig skatt på elproducenters överintäkter

LO avstyrker regeringens förslag om tillfällig skatt på elproducenters överintäkter. Förslaget är alltför tandlöst och behöver skärpas väsentligt.

De enorma prisökningarna på el som Sverige sett sedan sommaren 2021 skadar den svenska ekonomin allvarligt. Produktionskostnaderna för den el som produceras och förbrukas i Sverige är i allt väsentligt oförändrad jämfört med före de kraftiga prisuppgångarna. Nästan hela prisuppgången motsvarar därför ökade vinster i systemet. De höga elpriserna medför enorma förmögenhetsöverföringar med stora oväntade övervinster (windfall gains) utan några positiva effekter för den svenska ekonomin. Dessa övervinster motsvaras av lika stora förluster hos elanvändarna (hushåll, företag och myndigheter). Övervinsterna uppstår framför allt hos tre kategorier av aktörer:

- TSOer (Transmission system operators) som får överintäkter från flaskhalsavgifter
- Elproducenter som säljer till spotpris
- Handlare som via derivatmarknaden eller bilateral handel köper el till fast pris som sedan kan säljas vidare till spotpris

LO uppskattar att övervinsterna på den svenska elmarknaden i nuläget överstiger 100 miljarder per år även om fördelningen mellan de olika kategorierna av aktörer är osäker.

Även om det skulle vara omöjligt att identifiera och återföra lejonparten av dessa övervinster visar Finansdepartementets uppskattning, där den föreslagna skatteändringen ökar de offentliga intäkterna med 0,54 miljarder, i sig att förslaget helt missar målet och är alltför tandlöst. I ljuset av övervinsternas storlek är detta i närmast ett hån mot konsumenterna.

En välfungerande beskattning av övervinsterna på marknaden är en förutsättning för att hushållen och elförbrukande företag på riktigt ska kunna

kompenseras för sina orimliga kostnader. Detta samband bör tydliggöras i promemorian.

LO har inte juridiskt kunnat granska förslaget utformning i detalj men vi tolkar det som att skälet till att förslaget blir så vekt är en kombination av att enbart elproducenter är skattesubjekt och att man inför den avdragsmöjlighet för elproducenter vid prissäkring som motiveras på sida 24 - 25 i promemorian utan att därefter följa övervinsterna längs värdekedjan. Exempelvis en investeringsfond som ingått ett PPA (Power Purchase Agreement) med en vindkraftsproducent och därigenom köper el till ett fast pris för att därefter sälja vidare på spotmarknaden gör i nuläget precis lika problematiska övervinster som ett vindkraftsbolag som direkt säljer på spotmarknaden. Så som vi tolkar regelverket skulle investeringsfonden i exemplet ovan inte beskattas genom detta förslag eftersom de inte klassificeras som elproducenter, samtidigt som andra typer av prissäkringsavtal skulle undanta även elproducenter från beskattning genom den avdragsmöjlighet de skapar. Dessa effekter uppstår vad vi förstår enbart på grund av hur förslaget till implementering av förordningen är konstruerat. Om vår förståelse av lagstiftningsförslaget är korrekt är detta minst sagt problematiskt och förefaller lämna orimligt stora möjligheter till skatteplanering.

Övriga kommentarer

LO vill uppmärksamma finansdepartementet på att ingen på konsumentsidan (varken villaägare, hyresgäster, andra konsumentorganisationer eller löntagarnas organisationer) har inkluderats bland remissinstanserna.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Peter Gerlach
Handläggare

